

KUNST I SANDNES KOMMUNE

– Bli kjent med kunsten i din by –

SANDNES KOMMUNE

Sandnes kommune 2017

Produksjonsansvarlig: Janne Weisser

Trykk og grafisk utforming: Spesialtrykk, Stavanger

Papir omslag: Invercote Creato 300 g/m²

Papir sider: Multiart silk 170 g/m²

Foto:

Odd Inge Worsøe: forside og bakside, s 10, 21, 22, 26, 27, 29, 33, 34, 42, 44,45, 48, 49, 50, 51, 55, 59

Jørund Ase Falkenberg: s 43

Jan Inge Haga: s 36

Laila Kongevold: s 38 og 39.

Niklas Lello: s 7

Lars Ø. Ramberg: s 8

Resterende er fra Sandnes kommune v/ Hallvard Fagerland og Ingeborg Maria Fjermestad.

Forside:

Ruten, Tankedeler, (1993),

© Marit Benthe Norheim / BONO 2017

KUNST I SANDNES KOMMUNE

– Bli kjent med kunsten i din by –

Kulturavdelingen, *Uten tittel*, Natasja Askelund

FORORD

Kunst i kommunal eie utgjør en betydelig samfunnsverdi og er likevel viet lite oppmerksomhet i det daglige. Hvilken sammenheng vi ser kunst i, har mye å si for hvordan vi opplever den. I forbifarten på vei inn til et offentlig kontor, på vei til jobb, møte eller andre av dagens mange små og store gjøremål. Eller i et galleri eller et museum med full oppmerksomhet rettet mot det vi ser og opplever, gjerne formidlet av en pedagog og med katalogtekster som følge. Hvor og hvordan vi ser noe er med å forme hva vi ser og hvordan vi tolker det vi ser.

I rollen som samfunnsaktør erverver norske kommuner seg kunst i et langsiktig perspektiv. Både for å gi estetiske kvaliteter til de offentlige rom vi ferdes i og som et identitetsbyggende element som bidrar til vår tilhørighet. Vi er stolte av de kunstnerne som har tilknytning til det stedet vi bor på, er opptatt av kjente motiver og setter pris på at noen viser oss nye måter å se ting på.

Gjennom barndom og oppvekst kan vi alle huske skulpturen vi fikk sitte på og bli tatt bilde av i tur og orden og som senere kanskje ble bakgrunnsmotiv for et konfirmasjonsfoto eller vennebilde – eller som enda lengre fram i tid ble vist til egne barn og barnebarn.

Diskusjoner rundt hva som er god kunst i ulike sammenhenger er levende og en del av den kollektive samtalen som pågår i et samfunn. Sandnes kommune har et bevisst forhold til den kommunale kunsten og er opptatt av å ta vare på kunsten i offentlig rom både utendørs og innendørs. Et omfattende registreringsarbeid med tilhørende vedlikeholdsprogram for utendørs kunstverk er med å sikre dette. Systematisk oppfølging og kontinuerlig tilnærming til den offentlige kunsten gjennom Utsmykkingsutvalgets arbeid gjennom året, har bidratt til å gjøre Sandnes til en foregangskommune på området og et eksempel å ta lærdom av.

Kunstverk kan definere og gi karakter til et byrom, en skolegård, gjøre at parken ikke bare er en park men også fremstår som et utendørs galleri. Utsmykning kan fortelle om vår felles historie, våre næringsveier, industrihistorie og ikke minst om vår samtid og våre visjoner for fremtiden.

Vi ønsker at alle våre innbyggere skal kunne ta del i opplevelse av den offentlige kunsten, og at kunsten skal få bidra til å forme samfunnet vi lever i nettopp ut fra den spesielle rollen som kunst har.

Therese Hauger
Kultursjef

GOD KUNST FOR EN GOD BY

I parken rett foran Stortinget dukket det plutselig opp et gammelt rødmalt hus høsten 2015. Det var blitt demontert og flyttet dit fra Hobøl i Østerdalen av kunstner Marianne Heske. Huset skulle rives i forbindelse med utvidelse av E6, men kunstneren hadde spurt Statens veivesen om heller å få bruke det i et utendørs kunstprosjekt. Resultatet ble kunstverket House of Commons, som ble oppført for å feire Stortingets 150-årsjubileum. I kontrast til det storslagne Stortinget var nok dette værbitte lille huset (som også var 150 år gammelt) en overraskende inntreden i bybildet som påkalte både latter, forvirring og sikkert også irritasjon.

Litt lenger nede på Karl Johans gate, på Eidsvolls plass står tre franske toaletter i trikolorens farger: rødt, hvitt og blått. På taket er skilt med slagordene fra den franske revolusjonen montert: liberté (frihet), égalité (likhet) og fraternité (brorskap). Inni toalettene kan du høre lydbåndopptak fra andre verdenskrig med blant annet Franklin D. Roosevelt, Charles de Gaulle og kong Haakon som taler om demokrati og frihet. Dette er kunstneren Lars Rambergs kunstverk Liberté.

På fasaden på Oslo S kunne du i noen måneder i 2014 se et kjempestort fotografi som liknet veldig på maleriet av Oscar Wergelands Eidsvold 1814 men med en viktig forskjell. Fotografiet var tatt i Eidsvollssalen i 2014 av kunstner Trond Hugo Haugen, men han hadde byttet ut de 112 grunnlovsmennene som representerte landet den gangen med 112 vanlige norske innbyggere. Med stor spredning i alder, kjønn og etnisitet viste Trond Hugo Haugens Et riksportrett (etter Eidsvold 1814) et bilde av Norge i dag.

Hvert år oppføres hundrevis av nye kunstverk for byrommet og offentlige bygg i hele Norge. Tanken om at kunsten skal nå ut til hele befolkningen og berike og stimulere det offentlige miljø har vært del av norsk kulturpolitikk siden 60-tallet. Når det bygges et nytt offentlig bygg skal det også være god kunst der. Kunstverkene oppstår ikke av seg selv. Bak verket står selvfølgelig en kunstner, og bak kunstneren står gjerne et nettverk av interessenter som kan bestå av eiere, brukere, forvaltere og politikere. Verket av Lars Ramberg er produsert av den statlige etaten KORO – Kunst i Offentlig Rom. KORO som tidligere het Utsmykkingsfondet for offentlige bygg ble opprettet i 1976. De er en stor aktør i Norge og tar seg hovedsakelig av kunsten i statlige rom og bygg. Trond Hugo Haugens arbeid ble produsert av et privat byrå i Oslo som heter Mesén, mens House of Commons ble produsert av Oslo Pilot som jobber for Kulturetaten i Oslo kommune.

I Sandnes finnes det også mange kunstverk i det offentlige rom. Mange av dem er kjente og kjære figurer i bymiljøet som Reinhard Haverkamps store skulptur Avsted som står og snurrer i vinden i nordenden av Langgata.

Stortinget, House of Commons (2015), © Marianne Heske /BONO 2017

Eidsvolls plass, *Liberté* (2015), © Lars Rambergs /BONO 2017

Kunsten i det offentlige rom har endret seg gjennom historien. Ulike oppdragsgivere har hatt ulike motivasjon for å plassere kunst ut i byen. Før var det gjerne skulpturer til minne om en person eller en hendelse, støpt i bronse eller hugget i stein, og plassert på en sokkel på et torg. Møter du kunst i offentlig rom i dag kan du kanskje bli overrasket over hvordan den ser ut. Utenfor Sandvedhaugen barnehage står det for eksempel to små ufo'aktige steiner på metallbein. Det er Beaglepolygon utsmykking av Stefan Christiansen spesielt med tanke på barna. Skulpturene er hule inni og gjennom kikkhull kan man se mystiske landskap og formasjoner der inne.

Kunsten er en av mange byggesteiner for å skape en god by å bo i. Den dukker opp der folk ferdes til daglig og kan være både fin, morsom, tankevekkende, provoserende eller rett og slett til å klatre på. Den forteller om vår historie og samtid og blir en steds- og identitetsmarkør og del av det offentlige ordskifte.

Proessen med å skape kunst for fellesskapets rom er viktig. Hvem bestemmer hvor det skal komme kunst, hvem som skal lage den, og hvordan den skal være? I Norge finnes offentlige ordninger som sikrer at kompetanse, kvalitet og demokrati ligger i bunnen. Sandnes er en by i vekst, og nye kunstverk dukker opp hele tiden. De fleste kunstprosjekter i offentlig rom i Sandnes er kommunen selv involvert i. De fleste blir bestilt av Sandnes kommune og utviklet i samarbeid med en kunstkonsulent, en fagperson som er spesialisert i kunst og offentlig rom. Kunstkonsulenten jobber som kunstnerisk prosjektleder sammen med brukere, eiere eller andre som er med på å forme stedet.

Rogaland Kunstsenter er et ressurscenter for samtidskunst som skal gi faglig råd og hjelp i slike saker her i Rogaland. Vi ble opprettet i 1978 nettopp med kunst i offentlig rom som ett av ansvarsområdene, og det finnes et kunstsenter omtrent i hvert fylke. Vi jobber med kommunene i Rogaland og fylkeskommunen, med kunstnere og med kunstkonsulenter, og kan gi råd om ting som er viktig å tenke på for kunst i offentlig rom – fra praktiske eller økonomiske spørsmål til kunstfaglige saker og formidling.

Sandnes kommune setter av penger til kunst for offentlige bygg og uterom for at innbyggerne skal kunne oppleve kunst i sitt nærmiljø. Målet er at kunsten skal berike vår hverdag og få oss til å tenke på nye måter, fundere over byen, livet og alt som skjer i det.

Rogaland Kunstsenter

**ROGALAND
KUNSTSENTER**

Ved Lutsivatnet,
*Minnebauta over Ernst
Askildsen og Magne Bakka,*
ukjent kunstner

Kyrkjevegen Bokollektiv,
Luft (2013),
© Solveig Landa /Bono 2017

Rådhuset,

Uten tittel (1997),

© Turid Gramstad Oliver /
Bono 2017

Kulturavdelingen,

Vevd teppe,

Helle Mellemstrand

Kulturavdelingen,
Uten tittel (1989),
Ibrahim Jalal

Rådhuset,
IKON 10 (2010),
© Kjell Pahr Iversen /
Bono 2017

**Plassert i flere bygg i
Sandnes kommune,**
Sandnesgauken (1976),
© Kjell Pahr Iversen /
Bono 2017

Rådhuset, Uten tittel, © Natasja Askelund / Bono 2017

Kulturavdelingen,
Keramikkfat på søyler,
© Eli Glader/Bono 2017

Rådhuset,

Uten tittel,

© Gunnar Torvund / Bono 2017

"HAN HAR MALT ANSIKTET SITT MED SKOKREM OG HAN RANER
BANKEN MED EN STARTPISTOL FRA SPEEDWAYBANEN!"

CRIMETIME

UNDERVERDENEN PÅ JÆREN I ET KOSMISK PERSPEKTIV
ET STJERNESPILL AV SUPERFLEX

I PLANETARIET PÅ VITENFABRIKKEN FRA 25/6/2010
ALLE DAGER, SE WWW.JAERMUSEET.NO FOR TIDPUNKT

MANUSKRIFT NIKOLAJ HELTOFT - STEMME BERGLJOT BLEKEN - LYD AUGUST ENGBILDE - REDIGERING HALLVARO NYGAARD

Vitenfabrikken,
Crimetime (2010,
© Superflex – Jakob Fenger,
Rasmus Nielsen og
Bjørnstjerne Christiansen /
Bono 2017

Sørbø skole, *Dagen i dag* (2015), © Marit Aanestad / BONO 2017

Hana skole, *Fargerike figurar* (2006), Frank Åsnes

Smeaheia skole, *Uten tittel* (2008), Magny Tjelta

Sandneshallen, Øyets gymnastikk (2010), AiPotu – Andreas Siqueland og Anders Kjellesvik

Sandneshallen, Øyets gymnastikk (2010), AiPotu – Andreas Siqueland og Anders Kjellesvik

Sentrum i Sandnes, *Billedbroen* (1942), © Ståle Kyllingstad / BONO 2017

Brueland barnehage, Satellitten (2012), © Hege Tapio / BONO 2017

Bystyresalen, Mot Dale (1985), © Annalise Convad / BONO 2017

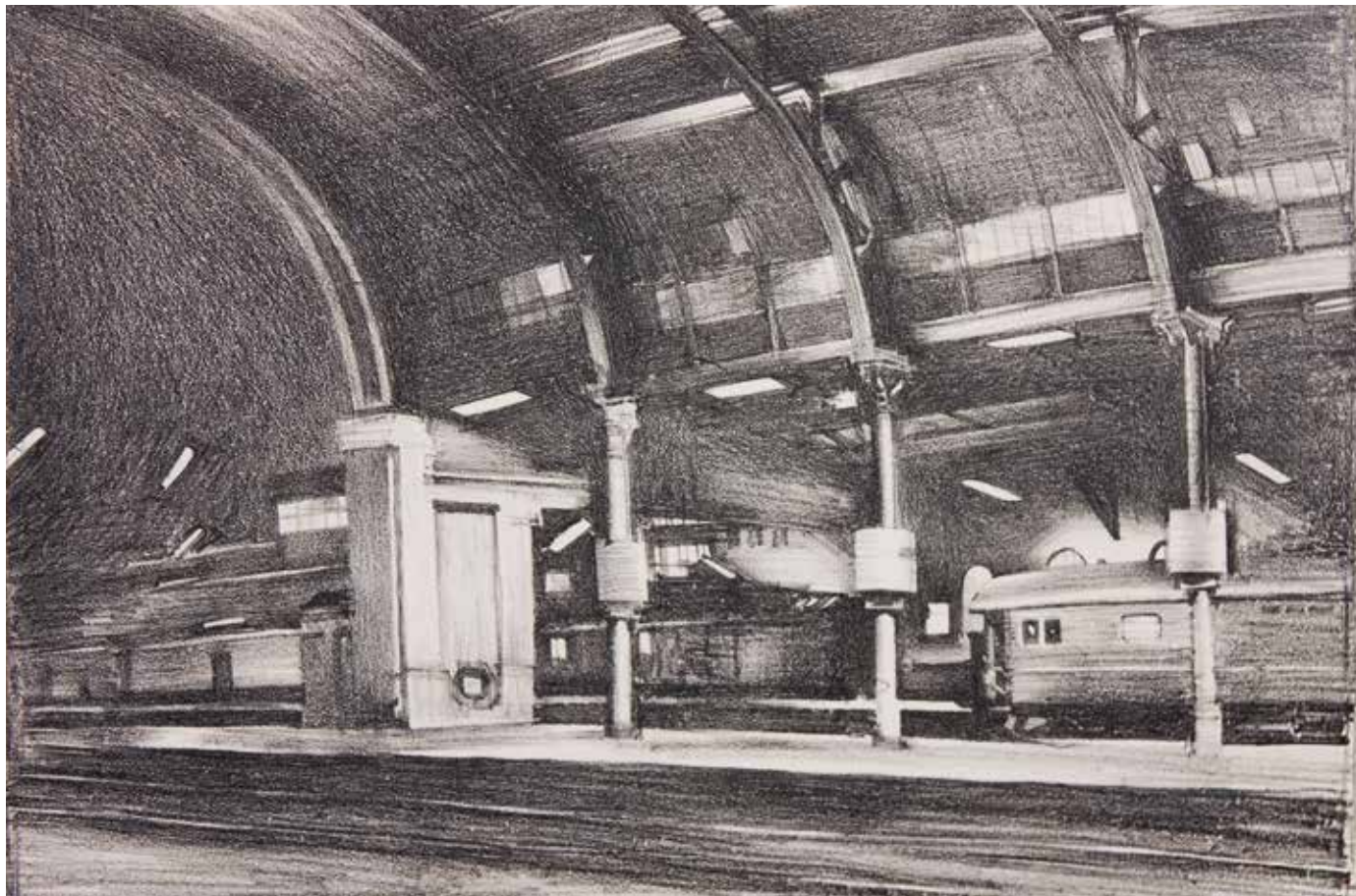
Bystyresalen, (fra venstre) *Mot Dale* (1985), Annalise Convad,
Jærlandskap (1982) Øystein Melhus (s. 54), *Bare snakk*, © Frans Widerberg / BONO 2017

Kulturavdelingen, Nygaardshuset, Eli Oftedal Sømme

Plassert i flere bygg i Sandnes kommune, *Jernbanestasjon* (1975), © Roald Kyllingstad / BONO 2017

Plassert i flere bygg i Sandnes kommune, *Sommervind* (1976), Ellef Gryte

Høle barnehage, *Rundt i ring, rundt om kring* (2014), © Linda Skare / BONO 2017

Kulturavdelingen, *Skaterboy* (2004), Uta Zaumseil

Riska ungdomsskole, *Urban art collection* (2009), en rekke streetartkunstnere fra inn- og utland

**Kumlokk i sentrum
av Sandnes, (2016),**
© Turid Gramstad Oliver /
BONO 2017

Pre og Skulptur
2016
Sandnesstad Senter (S 1930)
Det første kunststykke til
Sandnes kommune
ble avdekket i 2016 i Lyringhaugen,
Sandnes Museum.
Mer informasjon om prosjektet
finnes på Digitalt Museum.
 sandnes.no/digitalt-museum

**Kompetanse,
Sandnes kommune**

Don Quijote,

© Fritz Røed / BONO 2017

Iglemyr skole,
Floskekongen –
vil du holda me meg? (2016),
© Laila Kongevold / BONO 2017

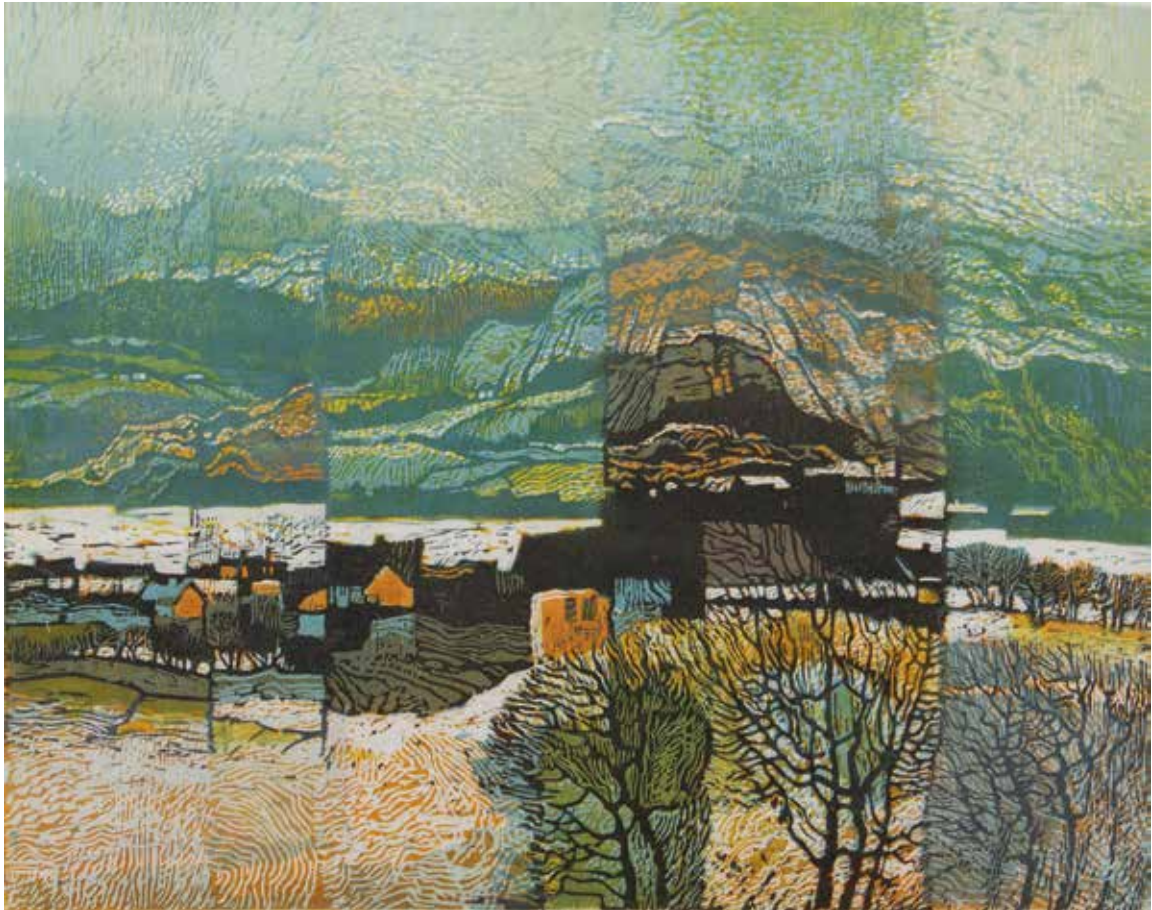

Iglemyr skole,
Floskekongen –
vil du holda me meg? (2016),
© Laila Kongevold / BONO 2017

Kulturavdelingen, *Gamle Sandnes havn* (1857), Gabriel M. Monsen

Plassert i flere bygg i Sandnes kommune, *Uten tittel* (1976), © Per Odd Aarrestad / BONO 2017

Figgjo skole, Væren (1996), © Gunnar Torvund / BONO 2017

Gaddal skole, *Den hemmelige hagen* (2015), © Jørund Aase Falkenberg / BONO 2017

Tidligere Riska BOAS, *Uten tittel* (1998), © Ruth Bersås / BONO 2017

Tidligere Riska BOAS, *Uten tittel* (1998), © Ruth Bersås / BONO 2017

Rådhuset, *Båt*, Oskar Reynert Olsen

Rådhuset, *En människa är som evig bloma* (1985), Bjørg Marit Bjørnevik

Sandnes helsesenter, *Motivasjon, Fortid møter fremtid* (2015), Anne Helen Robberstad

Sandnes helsesenter, *Motivasjon, Fortid møter fremtid* (2015), Anne Helen Robberstad

Sandvedhaugen barnehage, *Beaglepolygon* (2010), Stefan Christiansen

Skeiane, Søyle, © Bård Breivik / BONO 2017

Kulturavdelingen, *Rytter fra mørket* (1981), © Stanley Stornes / BONO 2017

Bogafjell, Omfavnelse, © Odd Nerdrum / BONO 2017

Rådhuset, Jærlandskap (1982), Øystein Melhus

Rådhuset, ordførerens kontor, *Sandnesmotiv fra Hana* (1963), Roy Dugtorp

Retningslinjer for kunst i kommunale bygg og uterom (justert i bystyret 8.9.2015, sak 101/15)

Del 1. (Grunnlag)

1.1. Formål

Retningslinjer for kunst i offentlige bygg og uterom skal medvirke til en helhetlig estetisk utforming av offentlige rom i Sandnes, og legge til rette for kunstopplevelser for alle innbyggerne i kommunen i deres møte med kommunale bygg og uterom.

Hensikten med kunst i kommunale bygg og uterom er å:

- bidra til et levende bymiljø.
- gi brukerne og befolkningen anledning til å oppleve kunst i deres kontakt med kommunale bygg og uterom.
- bidra til økt trivsel gjennom opplevelse av kunst.
- bidra til økt forståelse av kunst.
- bidra til aktiv kunstformidling.
- bygge opp en variert kunstsamling i kommunen.

1.2. Definisjon

Kunst i kommunale bygg og uterom kan være billedkunst, kunsthåndverk eller elektronisk kunst, enten som permanent eller temporær, frittstående eller integrert del av en bygning eller uterom.

1.3. Aktuelle bygg og uterom som omfattes av ordningen:

Kunst i bygg og uterom skal ses i sammenheng med den overordnede byplanleggingen. Ordningen skal prioritere bygninger og uterom der mange mennesker ferdes, arbeider eller oppholder seg. Det skal legges vekt på en rimelig fordeling av kunst i de forskjellige bydeler. Alle bygg for offentlige formål, offentlige uteområder og den estetiske utformingen av gater og veier kommer inn under retningslinjene for kunst i offentlige bygg og uterom. Dette omfatter både nybygg, påbygg og restaureringsarbeider.

Bygg og uterom i privat regi som retter seg mot offentlig bruk kan også komme i betraktning.

1.4. Kriterier for valg av kunst

Ved valg av kunst til kommunale bygg og uterom skal det tilstrebes:

- at kravet til kunstnerisk kvalitet blir et overordnet hensyn – nyskapende kunst bør vektlegges.
- at kunsten er tilpasset stedets karakter og funksjon.
- at det tas hensyn til brukernes interesser.
- at det er en rimelig fordeling mellom kunstarter representert i Sandnes kommune.
- at det legges til rette for at kunstnere med atelier i Sandnes og kunstnere bosatt i Sandnes blir vurdert for oppdrag.

1.5. Økonomi

I forbindelse med behandlingen av den årlige økonomiplanen skal det avsettes årlig minimum 0,2 % og inntil 0,5 % av totalt brutto investeringsbudsjett for byggeprosjekter, parkanlegg og andre skattefinansierte anleggsprosjekter i offentlig rom, til kunst i offentlige bygg og uterom.

Avsetningen skal fordeles mellom investeringsbudsjettet (nye prosjekter) og driftsbudsjettet (forvaltning, restaurering, flytting, katalogisering og formidling) med følgende andeler: Investering 75 prosent / drift 25 prosent. I investeringsbudsjettet settes dette på et eget investeringsprosjekt, mens i driftsbudsjettet budsjetteres det på kultur sitt ansvarsområde.

Utsmykkingsutvalget forvalter det årlige budsjettet, og bevilger midler til kunstprosjekter i de bygg og uterom som er mest aktuelle. Midlene kan benyttes til samarbeidsprosjekter/-samfinansiering med private eller andre offentlige finansieringskilder etter avgjørelse fra utsmykkingsutvalget. Det forutsettes at ved oppføring av integrert kunst i eller på bygg/uterom skal det etterstrebes å samkjøre kunstprosjektet med fremdriftsplanen for bygget/uterommet slik at det ikke påløper ekstra kostnader totalt sett.

1.6. Ansvarsforhold

Sandnes kommune er oppdragsgiver for kunstprosjektene. Utsmykkingsutvalget er politisk oppnevnt for å ivareta disse prosjektene ut fra retningslinjene for kunst i kommunale bygg og uterom.

Sandnes kommune ved resultatenhets for kultur (Kultur) er sekretariat for Utsmykkingsutvalget. De har videre ansvar for registrering og formidling av kunsten. Kultursjefen signerer de aktuelle kontraktene på vegne av Sandnes kommune som oppdragsgiver. 3

Kommunal utfører (Eiendom/Park/Kom.tek.) har ansvar for å tilrettelegge for gjennomføring av forvaltningen.

Brukerenhet har det økonomiske ansvaret ved løpende vedlikehold i henhold til brukerkontrakten. Kultur bevilger midler til ekstraordinært vedlikehold.

Del 2 (Organisering)

2.1. Utsmykkingsutvalget

Det oppnevnes et politisk utvalg som skal ivareta retningslinjene for kunst i offentlige bygg og uterom. Utvalget skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer, og følgende sammensetning:

- 3 representanter fra Utvalg for kultur og oppvekst (UKO)
- 1 representant fra Norske Kunsthåndverkere Vest-Norge avd. Rogaland (NKVN-R)
- 1 representant fra Bildende Kunstneres Forening Rogaland (BKFR)

UKO oppnevner utsmykkingsutvalget for den kommunale valgperioden. Utsmykkingsutvalgets leder og nestleder velges av UKO blant UKOs oppnevnte representanter. De to kunstnerorganisa-

sjonene blir bedt om å oppnevne representanter/ vararepresentanter for valgperioden.

Utsmykkingsutvalget er beslutningsdyktig når minst 3 medlemmer er tilstede, hvorav to må være politisk oppnevnt.

2.2. Organisering av arbeid om kunstnerisk utsmykking

Utsmykkingsutvalget fastsetter hvert år hvilke bygg som skal tildeles kunstprosjekter og den økonomiske rammen for hvert enkelt prosjekt. Årsplanen til utsmykkingsutvalget skal følge økonomiplanen. I tillegg fatter utvalget vedtak om eventuelt mottak av kunstgaver. Utsmykkingsutvalget har styringsansvaret for hvert enkelt kunstprosjekt, og skal:

- Kontakte RSU for oppnevning av kunstnerisk konsulent.
- Formelt igangsette kunstprosjektet.
- Oppnevne en kunstgruppe for hvert prosjekt.
- Vurdere om det skal søkes midler fra Kunst i Offentlige Rom (KORO)
- Godkjenne kunstplanen.
- Godkjenne kunstner/-e og skisse/utkast fra kunstner/-e før hovedkontrakten signeres.
- Avholde overtakelsesforretning.

Utsmykkingsutvalget avlegger årlig regnskap og rapport til Utvalg for kultur og oppvekst.

For alle prosjekter hvor midler til kunstnerisk utsmykking overgår 100 000,- skal det oppnevnes en kunstgruppe og en kunstnerisk konsulent. Konsulenten oppnevnes av Regionalt samarbeidsutvalg (RSU). For prosjekter hvor midler til kunstnerisk utsmykking er under 100 000,- blir det ikke oppnevnt kunstgruppe, kun kunstnerisk konsulent.

2.3. Kunstgruppen

Utsmykkingsutvalget oppnevner en kunstgruppe for hvert enkelt kunstprosjekt som har ansvar for at kunstprosjektet gjennomføres i henhold til dette regelverket. Sammensetningen av kunstgruppen skal sikre at alle sider ved kunstprosjektet blir belyst under planleggingen. Kunstgruppen består av følgende:

- Kunstnerisk konsulent som oppnevnes av RSU.
- 1–2 brukerrepresentanter for det aktuelle bygg/uterom.
- Prosjektleder Eiendom/Park/kommunalteknikk/Byplan
- Arkitekt/landskapsarkitekt ved behov – når nybygg skal utsmykkes, eller andre tilfeller hvor utsmykkingen vil interagere med arkitekturen.
- Representant fra Kultur

Ved behov for ytterlig kompetanse kan kunstgruppen bestå av flere medlemmer.

I kunstprosjekter hvor det søkes midler fra KORO må sammensetningen av kunstgruppen være i henhold til statlige retningslinjer.

2.4. Kunstnerisk konsulent/kunstgruppens leder:

- Fungerer som kunstutvalgets leder og kunstfaglige representant.
- Har ansvar for å orientere kunstgruppens øvrige medlemmer om hvilke kunstneriske uttrykk og teknikker som vil være egnet i det aktuelle kunstprosjektet.
- Komme med forslag til valg av utførende kunstner/-e, som bør underbygges med eksempler fra de foreslåtte kunstneres produksjon.
- Skal utarbeide forslag til en kunstplan for kunstgruppen.
- Har ansvar for at kunstprosjektet gjennomføres i samsvar med godkjent kunstplan.
- Har ansvar for den praktiske gjennomføringen av kunstprosjektet.
- Skal fungere som kontaktperson for utførende kunstner/-e, og bindeledd mellom utførende kunstner/-e og oppdragsgiver i prosjektperioden.
- Har ansvar for at nødvendige rapporter og dokumentasjon leveres oppdragsgiver ved slutføring av kunstprosjektet.
- Innkalle kunstgruppen til møte og skrive referat.

Ved fastsetting av honorar til kunstnerisk konsulent er KORO's satser retningsgivende.

2.5. Kunstgruppens oppgaver:

- Utarbeide og legge frem kunstplanen for utsmykkingsutvalget.
- Fremme forslag til kunstner/-e og legge frem skisse/utkast fra kunstner/-e for Utsmykkingsutvalget.
- Sikre faglig kvalitet på kunstverket før overtakelsesforretning.

2.6. Kunstplanen

Kunstplanen skal inneholde:

- Hensikten med kunstprosjektet med utgangspunkt i en analyse av stedet og dets brukere.
- En redegjørelse for plassering av kunsten med utgangspunkt i en analyse av stedet og dets brukere.
- En redegjørelse for valg av kunstnerisk uttrykk med utgangspunkt i en analyse av stedet og dets brukere.
- Forslag til fremgangsmåte for valg av utførende kunstner/-e (direkteoppnevnt kunstner, åpen eller lukket konkurranse, kjøp av løskunst.)
- Forslag om åpen eller lukket konkurranse skal grunnngis særskilt. Forslag til konkurranse skal inkludere et forslag til innbydelse, og forslag til sammensetningen av en jury som skal vurdere konkurranseutkastene. Forslag om lukket konkurranse skal i tillegg omfatte oversikt over kunstnere som ønskes innbudt.
- Ved konkurranser skal det utbetales honorar eller premier for innleverte konkurranseutkast.
- Skisser/tekniske tegninger av bygg/uterom
- Budsjett med antatte kostnader og finansieringskilder
- Fremdriftsplan
- Tidsramme for kunstverkets levetid.

2.7. Utførende Kunstner/-e

Valg av utførende kunstner kan skje på følgende måter:

- Direkteoppdrag til kunstner
- Lukket konkurranse hvor flere kunstnere konkurrerer om et gitt kunstprosjekt.
- Åpen konkurranse om et gitt kunstprosjekt.
- Kjøp av ferdige kunstverk fra gallerier, organiserte kunstformidlingsinstitusjoner, eller i særskilte tilfeller ved kjøp direkte fra kunstner.

Kunstner honoreres, og beløpet utbetales i to eller tre terminer etter avtale med kunstner. Kunstner er pliktig til å utføre kunstprosjektet etter godkjente skisser. Kunstners forpliktelser skal defineres i kontrakten. Ved slutføring av prosjektet og før siste del av honorært utbetales skal kunstner levere oppdragsgiver dokumentasjonsskjema samt dokumentasjon i relevant format (foto e.l.).

Valg av kunstner skal dokumenteres skriftlig i henhold til Lov om offentlige anskaffelser. 6

Kunstner har forsikringsansvar frem til overtakelsesforretning er gjennomført.

Del 3 (Forvaltning)

3.1. Kontrakter

Ved oppnevning av kunstnerisk konsulent inngås det kontrakt mellom denne og Sandnes kommune. Konsulentens oppgaver skal være definert i kontrakten.

Man benytter en skissekontrakt i forkant av endelig kontraktinngåelse med kunstner/-e. Skissekontrakten signeres i forbindelse med avtale om at kunstner/-e skal utføre et skisseprosjekt for utsmykking av det aktuelle bygg eller uterom. Når utsmykkingsutvalget godkjenner endelig kunstprosjekt, signeres hovedkontrakten med kunstneren/-e.

Kontraktsforslag utarbeides av kultur i samråd med utførende enhet for prosjektet.

Kultursjefen signerer kontrakten på vegne av Sandnes kommune som oppdragsgiveren.

3.2. HMS

Det må kartlegges hvilke påvirkninger gjennomføringen av kunstprosjektet får på HMS i byggeprosjektet. Kunstprosjektet bør innpasses i HMS-planen for byggeprosjektet.

3.3. Slutføring av kunstprosjekter:

3.3.1. Overtakelsesforetning:

Ved slutføring av et kunstprosjekt innkaller utsmykkingsutvalget til overtakelsesforetning med besiktigelse av kunstprosjektet. Det skal føres protokoll over overtakelsesforretningen med hvem som er tilstede, mangler som måtte påvises, frist for utbedring av påviste mangler og hvorvidt kunstverket overtas eller nektes overtatt. Siste tredjedel av honoraret til kunstner utbetales når kunstverket er overtatt. Når kunstverket er overtatt har ikke kunstner forsikringsansvar lenger.

3.3.2. Avslutningsrapport:

Kunstgruppen ved kunstnerisk konsulent skal skrive en avsluttende rapport om kunstprosjektet.

3.3.3. Dokumentasjon:

Kunstner skal levere inn et dokumentasjonsskjema med grundig beskrivelse av kunstverket, og instruksjoner for vedlikehold. Sammen med skjemaet skal det leveres inn dokumentasjon av verket i relevant format etter kultursjefens bestemmelser. 7

3.3.4. Brukerkontrakt:

Det skal utarbeides en brukerkontrakt mellom brukerenheten der kunsten er plassert og Sandnes kommune som eier av verket. Denne skal definere ansvarsforholdet mellom eier og bruker av kunsten.

Brukerenhet har ansvar for det daglige vedlikehold, samt ansvar for at kunstnerens intensjon med verket ivaretas. Brukerkontrakten skal inneholde beskrivelse og dokumentasjon av verk (foto e.l.) samt beskrivelse av hvordan kunsten skal vedlikeholdes.

Det skal leveres en kopi av all relevant informasjon om kunsten til Brukerenhet, Eiendom/Park/Byplan, Kommunalteknikk og Kultur.

3.4. Registrering/Formidling

Alle verk som er innkjøpt gjennom den kommunale ordningen for kunst i bygg og uterom skal registreres i kunstverkdatabasen PRI-MUS. Verk registreres etter kriterier som ivaretar behov for bevaring, vedlikehold og formidling. Registeret gjøres tilgjengelig for flere, spesielt kommunale brukere som barnehager og skoler både i forhold til eget vedlikehold og formidling til barn/elever.

3.5. Skade/Vedlikehold

Brukerenhet har ansvar for det daglige vedlikehold som beskrevet i brukerkontrakten. Ved skade eller behov for ekstraordinært vedlikehold har brukerenhet ansvar for å melde fra til Kultur. Ved skade skal kunstner informeres og konfereres i forhold til reparasjon av skade eller eventuelle restaurerings- og konserveringsmessige inngrep.

Etter overtakelsesforretning forsikres og sikres kunstverkene i henhold til kommunens gjeldende forsikringsavtale.

3.6. Endring/flytting/destruering

Utsmykkingsutvalget fatter avgjørelser ved behov for flytting av kunst, endring av bygningsmassen/omgivelsene rund kunsten, riving av bygg eller lignende hvor det er plassert kunst gjennom denne ordningen. Ved endringer som nevnt ovenfor skal kunstner kontaktes i rimelig tid før endringen skal gjennomføres i henhold til åndsverkloven § 49.

4. Revidering.

Retningslinjene kan vurderes revidert hvert 4 år (innen valgperioden)

Øglændsparken, Bamse (1954), © Stinius Fredriksen / BONO 2017

Bakside:

Porsholen barnehage, Venner (2010),
© Christian Sunde / BONO 2017

